

Ludwigia grandiflora, *Ludwigia peploides*

Synonyma: LG - *Jussiaea grandiflora*, *Ludwigia uruguayensis*, *Ludwigia hexapetala*

LP – *Jussiaea peploides*, *Ludwigia adscendens* var. *peploides*,

České jméno: LG - zakucelka velkokvětá

Anglické jméno: LG, LP – Water Primrose

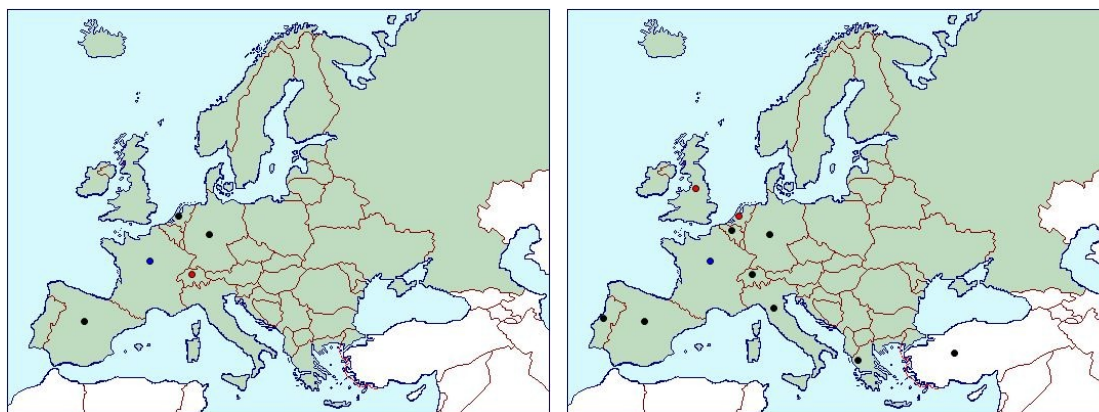
Čeleď: *Onagraceae*

Obr. 1 *Ludwigia grandiflora*. Foto: Traumrune

Původ: Obě rostliny stejný areál - Jižní a střední Amerika.

Sekundární rozšíření: úmyslně zavlečeny do Evropy zřejmě do oblasti jižní Francie (Montpellier) v roce 1830 (uvádí se zavlečení *Ludwigia* spp. – např. EPPO). Od druhé poloviny dvacátého století se staly oblíbenými okrasnými druhy a začaly se výrazně šířit. Postupně přibývaly nálezy z volné přírody i z jiných evropských zemí – Belgie (1983), Nizozemska (1993), Irska, Itálie, Španělska, Francie, Švýcarska a Velké Británie. V roce 2010 byl publikován nález *L. grandiflora* v Německu ve slepém rameni řeky Leda v Dolním Sasku – patrně se jedná o výsledek zavlečení s odpadem z čištění zahradního jezírka. *Ludwigia peploides* byla nalezena též v Řecku a Turecku. Mimo Evropu zahrnuje sekundární areál zakucelek Austrálii, Nový Zéland, Madagaskar, Thajsko a Tchajvan (*L. peploides*) a Keňu (*L. grandiflora*)

● Plošné rozšíření ● Lokální rozšíření ● Přítomen (bez bližších inf.) ● Ojedinelý výskyt

Obr. 2 *L. grandiflora* v Evropě (www.cabi.org)

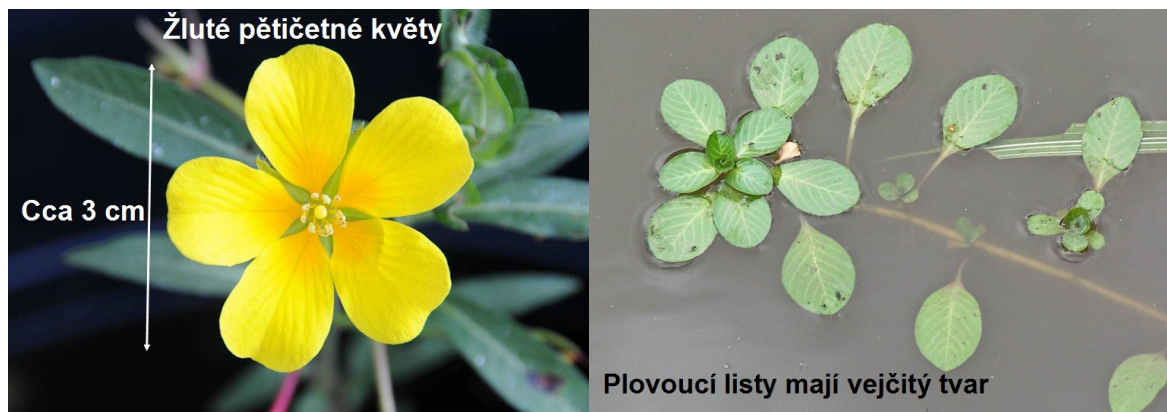
Obr. 3 *L. peploides* v Evropě (www.cabi.org)

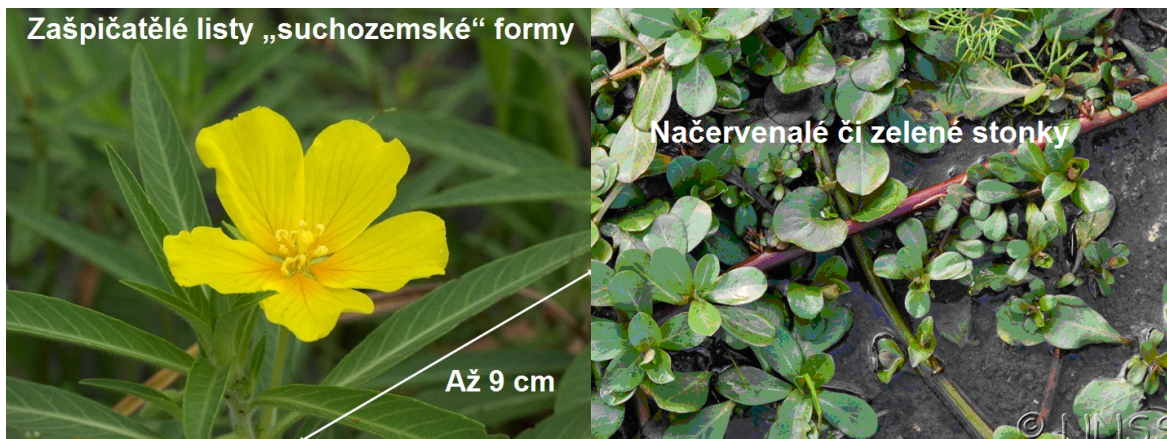
Rozšíření v ČR: Zatím ve volné přírodě nenalezeny.

Cesty zavlečení: Úmyslně zavlékány jako okrasné rostliny, ze sekundárních lokalit mohou být neúmyslně šířeny dále (čištění zahradních jezírek, přenos rybářského vybavení, lodí apod.). Velice dobře se rozmnožují pomocí drobných úlomků. V jižní Evropě již bylo prokázáno (v menší míře) šíření *L. grandiflora* pomocí semen.

Popis: Vynořené vodní rostliny se dvěma životními formami. První růstové stadium se vyznačuje šlahounovitým růstem (na vodě či zamokřené půdě), světlými drobnými kořínky a střídavými řapíkatými listy vejčitého tvaru. Ze šlahounů postupně vyrůstají stonky s podlouhle kopinatými střídavě uspořádanými listy. V červenci (červen až září – údaje z Francie) se objevují pětičetné 2–5 cm velké žluté květy – podle nich lze rostliny také nejlépe poznat – viz obrázky. Plodem jsou 13–25 mm dlouhé a 3–4 mm široké tobolky. Produkce semen je značná – z 1 m² plodícího porostu je vyprodukováno zhruba 10 000 semen (v našich podmínkách by zřejmě neklíčily). Zakucelky osidlují mokřiny, podmačené louky, pomalu tekoucí řeky a potoky (dobře snáší kolísání vodní hladiny), rybníky, jezera a vodní nádrže (až do hloubky tří metrů), díky adventivním kořenům na šlahounech (poutání vzdušného kyslíku) snáší i hypoxické vodní prostředí. Ideálně osidluje osvětlená místa, její výskyt je limitován rychlostí toku, salinitou a hůře prospívá v konkurenci některých helofytů (rákos).

L. grandiflora a *L. peploides* jsou si velmi podobné. Nejlépe je lze rozlišit v době květu – *L. peploides* má korunní lístky dlouhé cca 1–1,5 cm, tyčinky pak 1–1,7 mm. Kališní lístky jsou u *L. peploides* více zašpičatělé až trojúhelníkovité, u *L. grandiflora* spíše zakulacené.

Obr. 4 hlavní rozlišovací znaky obou druhů. Foto: NNSS

Riziko: Nebezpečí těchto rostlin je kromě zarůstání vodní hladiny, vytlačování původních druhů a kompetice o životní prostor také jejich schopnost vylučovat do prostředí chemické látky omezující růst a přežívání ostatních rostlin (alelopatie).

Možnosti záměny: V Evropě se vyskytují i další zavlečené blízce příbuzné a velmi podobné druhy, se kterými je možno tyto rostliny zaměnit. Nicméně se jedná též o nežádoucí invazní druhy. Pro určení rostliny je nejvhodnější období jejího kvetení. V této době tak odpadne možnost záměny s domácími druhy s podobnými listy, avšak odlišně kvetoucími - zejména rdesno obojživelné (*Persicaria amphibia*) a pomněnka bahenní (*Myosotis palustris*).

Obr. 5 Rdesno obojživelné. Foto: Svdmolen

Obr. 6 Pomněnka bahenní. Foto: Meneerke bloem

Likvidace: Mechanické odstranění je náročné a obtížné, především kvůli tomu, že se musí dbát na odstranění co nejvíce úlomků z rostlin, ze kterých by mohly regenerovat. Chemický zásah jako i u ostatních vodních rostlin prakticky nepřichází v úvahu, vzhledem k charakteru prostředí výskytu.

Zdroje:

Nehring S., Kolthoff D. 2011. The invasive water primrose *Ludwigia grandiflora* in Germany: First record and ecological risk assessment. *Aquatic Invasions* 6(1): 83-89.

Water Primrose – Fact sheet, NNSS, www.nonnativespecies.org – i Obr. 4

http://invasivespeciesireland.com/wp-content/uploads/2010/11/Ludwigia_species_ISAP.pdf

Ludwigia grandiflora and *L. peploides*, EPO Data sheets on invasive alien plants – dostupné na: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2338.2011.02511.x/pdf>

Obr. 1: Traumrune: Jussie à grandes fleurs (*Ludwigia grandiflora*) [19.8.2016] Dostupné na:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Etang-StEstephe-sept_10_Jussie.JPG

Obr. 5: Svdmolen: *Persicaria amphibia* [19.8.2016] Dostupné na:

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Persicaria_amphibia-01_\(xndr\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Persicaria_amphibia-01_(xndr).jpg)

Obr. 6: Meneerke bloem: *Myosotis scorpioides* [19.8.2016] Dostupné na:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Myosotis_scorpioides002.jpg

Autor: Tomáš Görner, AOPK ČR (tomas.gorner@nature.cz)

Vytvořeno: 20. 8. 2016